

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito Laodiseana — Laharana enina ambin'ny folo

Jeff Pippenger

2025-12-22

Isa Folo

Mialoha indrindra aho noho ny hamaroan'ny teny mialoha ny hidirana amin'ilay lohahevitra fototra. Maniry hametraka andalana ara-paminaniana sasantsasany eo amin'ny toerany aho, izay ampahany manan-danja amin'ny firafitry ny hevitra kasaina hampiasaiko rehefa handinika mivantana ny bokin'i Joela isika. Efa nolazaiko teo aloha fa ny teny hebreo izay nadika hoe “tapaka” ao amin'ny bokin'i Joela dia manana ny fotony ao amin'ilay fomba fanatitra nampiasaina hanamafisana fanekena tamin'ny andron'i Abrahama.

Mifohaza, ianareo mamo, ka mitomania; ary midradradrà, ianareo rehetra mpisotro divay, noho ny amin'ny divay vaovao; fa voaesotra tsy ho amin'ny vavanareo izany. Joela 1:5.

Ny teny hebreo hoe “tapahina” dia H3772, ary fototeny tsotra izy io izay midika hoe ‘manapaka (esorina, alatsaka, na zarazaraina); ary amin'ny heviny ankolaka dia mandringana na mandany; indrindra indrindra dia manao fanekena (izany hoe, manao firaisana na fifanarahana, tamin'ny voalohany tamin'ny fanapahana nofo sy fandalovana teo anelanelan'ireo tapany).’

Tsapako fa araka ny famaritan'i Strong ny hoe “tapahina” dia antsoiny hoe “fototeny voalohany” izany, amin'ny lafiny ara-pitsipi-pitenenana. Izany anefa, ny fanapahana mifandray amin'ny fanekena sy amin'i Abrahama dia mampiseho fa ny fahazavan'ny fanekena dia miraikitra amin'ilay teny, ary izany fahazavana izany dia aseho eo amin'ny fotony ara-tantara voalohany. Ny hoe “tapaka” eo amin'ny tantaran'ny fanekena dia tandindona ara-paminaniana miorina amin'ny fotony voalohany, ary amin'ny lafiny ara-pitsipi-pitenenana koa dia faritana ho fototeny voalohany izy.

Ny fanambaràna ao amin'ny andininy fahadimy dia tsy vitan'ny hoe manondro fa tsy manana ny hafatry ny ranonorana farany izy ireo, araka ny asehon'ny “divay vaovao,” fa koa milaza fa eo no ho eo sy amin'izany fotoana izany dia lavina izy ireo ho vahoakan'ny faneken'Andriamanitra, dia vahoakan'ny fanekena izay manaraka ny “fotony tany am-boalohany” hatrany amin'i Abrahama.

Ny taranaka izay maty tany an-efitra nandritra ny efa-polo taona mahery dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama, izay midika hoe rain'ny firenena maro. Ny taranaka izay niditra tao amin'ny Tany Nampanantenaina niaraka tamin'i Josoa dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama. Ny Jiosy izay nanombo an'i Kristy dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama. Ny Protestanta izay nivoaka avy tao amin'ny Andro Maizina, ary avy eo nozahan-toetra ka nolalovina tamin'ny maha-vahoakan'ny fanekena voafidin'Andriamanitra azy tamin'ny 1844, dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana

ho any amin'i Abrahama. Ny hetsika Millerita Filadelfiana izay niditra tao amin'ny Efitra Masina Indrindra tamin'ny 22 Oktobra 1844 dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama. Ny hetsika Millerita Laodiseana izay nanorina indray an'i Jeriko tamin'ny 1863 dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama. Ny fiangonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito Laodiseana izay aloan'ny Tompo avy ao am-bavany amin'ny lalàna alahady izay ho avy tsy ho ela dia nanoritra ny fakany tany am-piandohana ho any amin'i Abrahama. Ireo taranaka rehetra ireo dia efa nanatanteraka, na mbola hanatanteraka, ny fanoharana ny amin'ny tanimboaloboka.

Ny mpimamo ao amin'i Joela dia mifoha ka mahita fa efa nolavina izy ireo tsy ho vahoakan'Andriamanitra, ary tsy manana ny hafatry ny ranonorana farany izy. Koa izany no maha-marina ny mifanohitra amin'izany. Ireo izay lazain'i Joela ho mitafy "satroboninahitry ny voninahitra," dia miditra amin'ny fanekena, voaisy tombo-kase, ary asandratra ho fanatitra. Ny fanekena voalohany indrindra izay nohamafisina teo amin'Andriamanitra sy vahoaka voafidy dia nanomboka tamin'ilay "fanapahana" ihany koa, izay aseho eo amin'ny fanatitra farany ataon'ny vahoakan'Andriamanitra, izay manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady. Ny fanapahana dia ny fanasarahana ny vary sy ny tsimparifary. Ny tsimparifary dia lavina ka atsipy ao amin'ny afo, ary ny vary dia afatotra miaraka ho fanatitry ny voambolana voalohan'ny Pentekosta, izay asandratra avy eo, "tahaka ny tamin'ny taona taloha."

Misy toerana efatra izay matetika asongadina ho maneho ny faneken'i Abrahama. Ao amin'ny Genesisy toko faha-roa ambin'ny folo, i Abrahama dia "nantsoina" ka nomena ny teny fampanantenana hanaovana azy ho firenena lehibe. Tsy anisan'ny fanekena izany, fa fiantsoana miaraka amin'ny teny fampanantenana. Tamin'izany fotoana izany dia Abrama no anarany, satria iray amin'ireo tandindon'ny fifandraisan'ny fanekena ny fanovana anarana. Novana ny anaran'i Abrama tamin'ny dingana fahatelo amin'ireo dingana efatra amin'ny fanekena.

Fa raha Andriamanitra nanao teny fikasana tamin'i Abrahama, satria tsy nisy lehibe noho Izy izay azony nianianana, dia ny tenany no nianianany, ka hoy Izy: Hotahiko tokoa ianao, ary hampitomboiko tokoa. Ary toy izany, rehefa naharitra tamin'ny faharetana izy, dia nahazo ny teny fikasana. Fa ny olona dia mianiana amin'izay lehibe noho izy; ary ny fianianana ho fanamafisana dia faran'ny ady hevitra rehetra aminy. Koa tamin'izany, Andriamanitra, satria naniry hampiseho bebe kokoa amin'ireo mpandova ny teny fikasana ny tsy fiovan'ny fikasany, dia nanamafy izany tamin'ny fianianana; mba hananantsika fampiononana mafy amin'ny alalan'ny zavatra roa tsy miova, izay tsy hain'Andriamanitra andaingana, isika izay nandositra hitady fialofana mba hihazona ny fanantenana napetraka eo anoloantsika; izany fanantenana izany no ananantsika ho vatofantsiky ny fanahy, sady azo antoka no mafy orina, ary miditra any amin'ny ao anatin'ny efitra lamba; any no efa nidiran'i Jesosy ho antsika, amin'ny maha-mpialoha lalana Azy, izay natao Mpisoronabe mandrakizay araka ny fanaon'i Melkizedeka. Hebreo 6:13–20.

Ny fiantsoana dia teny fikasan'Andriamanitra tamin'i Abrama, ary Izy dia nanome vavolombelona faharoa tamin'ilay "fianianana" izay nanaraka izany. Ilay "fianianana" izay nanaraka dia nisy lafiny telo. Rehefa avy amin'ny fiantsoana amin'ny alalan'ny teny fikasana, izay dingana

voalohany, ny dingana faharoa sy fahatelo ary fahefatra dia ilay fanekena tena izy misy lafiny telo, nataon'Andriamanitra tamin'ny vahoaka voafidy. Ao amin'ny Genesisy toko faha-15

Andriamanitra dia “manapaka” amin'ny fomba ofisialy (manorina) ny fanekena amin'ny alalan'ny fombafomba manaitra iray izay Andriamanitra irery ihany no mandalo eo anelanelan'ireo biby voazara roa, ka mampanantena tsy misy fepetra ny tany ho an'ny taranak'i Abrahama. Ny Tany Nampanantenaina dia naseho ho tany eo anelanelan'ny renirano roa; ny reniranon'i Egipta sy ny renirano Eofrata. Ny dingana voalohany amin'ilay fanekena misy lafiny telo dia ahitana filazana mivantana momba ny tandindona ara-paminaniana amin'ny renirano roa, sy izay rehetra mifatotra amin'izany tandindona izany. Rehefa manondro ny renirano Olay sy Hiddekela ho toy ny zava-mitranga izay efa eo am-panatontosana ankehitriny ny tsindrimandry, dia voatandindona tao amin'ny faminanian'i Abrama ireo renirano roa ireo. Eo anelanelan'ny reniranon'i Abrama roa no miseho ny toe-javatra, ary rehefa ampiraisina amin'ny reniranon'i Daniela roa izany dia tonga renirano efatra, fa ny feon'i Kristy dia feon'ny rano maro.

Tamin'izany andro izany ihany no nanaovan'i Jehovah fanekena tamin'i Abrama ka nilazany hoe: Ny taranakao no nomeko ity tany ity, hatrany amin'ny onin'i Egipta ka hatramin'ny ony lehibe, dia ny Ony Eofrata: ny Kenita sy ny Kenizita sy ny Kadmonita, ary ny Heta sy ny Perizita sy ny Refaita, ary ny Amoreana sy ny Kananita sy ny Girgasita ary ny Jebosita. Genesisy 15:18–21.

Ny tany nampanantenaina an'i Abrama dia izao tontolo izao manontolo, izay asehon'ny mpanjaka folo amin'ny andro farany; kanefa tamin'ny andro voalohan'ny fanekena dia foko folo no voatanisa, fa tsy mpanjaka. Ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efa-polo arivo dia hifandona amin'izao tontolo izao manontolo. Amin'izany fotoana izany dia hirotsaka ao anatin'ny fizotry ny fitsapana momba ny fampiharana an-tery ny fanompoam-pivavahana amin'ny Alahady izao tontolo izao, amin'ny alalan'ny fitondrana tokana maneran-tany eo ambany fitarihan'ilay vehivavy janga mitafy jaky ao amin'ny Apokalypsy toko fahafito ambin'ny folo, izay manjaka amin'ireo mpanjaka folo amin'ny tany. Amin'i Abrama, ny tandindon'ny fiangonana sy ny fanjakana ao amin'ny sarin'ilay bibidia dia asehon'ny onin'i Egipta, tandindon'ny fanaovan-draharaham-panjakana, ary ny onin'i Babylona, tandindon'ny fanaovan-draharaham-piangonana.

Taorian'izany zavatra izany, tonga tamin'i Abrama tamin'ny fahitana ny tenin'i Jehovah nanao hoe,

Aza matahotra ianao, ry Abrama: Izaho no ampinganao sy valisoanao lehibe indrindra.

Ary hoy Abrama hoe: Tompo Andriamanitra ô, inona no homenao ahy, nefa izaho mandeha tsy manan-janaka, ary ity Eliezera avy any Damaskosy ity no mpitantana ny ankohonako? Ary hoy Abrama: Indro, tsy nomenao taranaka aho; ary, indro, izay teraka ato an-tranoko no ho mpandova ahy. Ary, indro, tonga taminy ny tenin'i Jehovah nanao hoe,

Tsy io no ho mpandovanao; fa izay hivoaka avy ao an-kibonao no ho mpandovanao. Dia nentiny nivoaka tany ivelany izy ka hoy Izy: Jereo ankehitriny ny lanitra, ka isao ny kintana, raha mahay manisa azy ianao; dia hoy Izy taminy: Ho tahaka izany ny taranakao.

Ary nino izy an'i Jehovah; ka dia nisainy ho fahamarinana ho azy izany. Ary hoy Izy taminy, Izaho no Jehovah izay nitondra anao nivoaka avy tany Ora-n'ny Kaldeana mba hanome anao ity tany ity ho lovanao.

Ary hoy izy nanao hoe: Tompo Andriamanitra ô, amin'inona no hahafantarako fa handova izany aho? Ary hoy Izy taminy,

Alao ho Ahy ny ombivavy vavy iray telo taona, sy osivavy iray telo taona, ary ondrilahy iray telo taona, ary domohina, ary zanaboromailala iray.

Dia naka ireo rehetra ireo, dia nozarainy teo afovoany ka napetrany nifanandrify ny tapany tsirairay; fa ny vorona kosa tsy mba nozarainy. Ary raha nidina teo ambonin'ireo faty ny vorona mpihaza, dia noroahin'i Abrama ireny. Ary raha efa hilentika ny masoandro, dia azon-tory lalina Abrama; ary, indro, fahatahorana tamin'ny haizina lehibe no nahazo azy. Ary Hoy Izy tamin'i Abrama,

Fantaro marimarina fa ny taranakao ho vahiny any amin'ny tany izay tsy azy, ka hanompo azy ireo; ary hampahoriny efa-jato taona izy ireo; ary koa izany firenena izay hotompoiny izany dia hotsaraiko; ary rehefa afaka izany dia hivoaka miaraka amin'ny fananana be izy ireo.

Ary ianao handeha ho any amin'ny razanao amim-piadanana; halevina amin'ny fahanterana tsara ianao.

Fa amin'ny taranaka fahefatra dia hiverina atỳ indray izy ireo; fa tsy mbola tanteraka ny heloky ny Amorita.

Ary rehefa nilentika ny masoandro ka maizina ny andro, indro, nisy fatana mifoka sy fanilo mirehitra nandalo teo anelanelan'ireo tapa-javatra ireo. Genesisy 15:1–17.

Izay hitari-dalana an'i Mosesy sy ny zanak'Isiraely tamin'ny andry afo amin'ny alina sy rahona amin'ny antoandro dia nandalo teo anelanelan'ireo sombiny “notapahina” ireo tamin'ny endriky ny lafaoro mifoka sy ny fanilo mirehitra.

Ary ny Tompo nandeha teo alohany nony andro tao anatin'ny andry rahona, hitarika azy amin'ny lalana; ary nony alina tao anatin'ny andry afo, hanome azy fahazavana; mba handehanany andro aman'alina; tsy nesoriny teo anoloan'ny olona ny andry rahona nony andro, na ny andry afo nony alina. Eksodosy 13:21, 22.

Ny jiro mirehitra sy ny lafaoro mifoka dia tandindon'ny andrin-rahona na andrin'afo, ary maneho singa ara-paminaniana amin'ny dingana voalohany, amin'ireo dingana telo tafiditra amin'ny fanorenan'Andriamanitra ny fanekena tamin'i Abrama. Manomboka amin'izao teny izao ny toko: “Aza matahotra,” fa ny hafatry ny anjely voalohany dia ny hoe: matahora an'Andriamanitra; ary izay tahaka an'i Abrama ka matahotra an'Andriamanitra, dia tsy mila hatahotra an'Andriamanitra. Misy karazany roa ny tahotra, satria misy sokajin'olona roa.

Ao anatin'ilay andalan-tenin'ny fanekena dia mbola mandroso kokoa ka i Abrama mino an'Andriamanitra, ary nisaina ho fahamarinana ho azy izany. Ireo anjely telo dia mifanandrify amin'ny asan'ny Fanahy Masina araka izay napetrak'i Jaona, izay mampianatra fa ny Fanahy

Masina dia mandresy lahatra ny amin-javatra telo: ota, fahamarinana ary fitsarana. Ireo toetra ireo dia mifanaraka amin'ireo anjely telo; koa rehefa aseho ao amin'ilay andalan-tenin'ny fanekena ny fahatahorana an'Andriamanitra, dia fantatra avy eo ny dingana faharoa, dia ny fahamarinana, ary arahin'ny fanambaràna ny fitsarana izany, izay no asa fahatelo ataon'ny Fanahy Masina, sady hafatry ny anjely fahatelo. Ny dingana voalohan'ny fanekena dia tandindon'ny hafatry ny anjely voalohany, izay mandrakariva dia fraktaly iray maneho ireo hafatra telo manontolo. Ireo dingana telo amin'ny fizotran'ny fanekena dia maneho ireo anjely telo ao amin'ny Apokalypsy faha-14.

Rehefa noheverina ho marina Abrama, ka izany no manamarika ny anjely faharoa, dia manomana fanatitra izy, fa ny fanatitra dia omanina mialoha indrindra ny dingana fahatelo amin'ny fitsarana. Izany fanatitra izany dia maneho ny fanatitr'ireo Levita ao amin'ny Malakia toko fahatelo, izay asandratra ho faneva. Tahaka ny anehoan'ireo vanim-potoana telo, samy efapolo taona avy, teo amin'ny fiainan'i Mosesy, ny hafatry ny anjely telo, no ananan'ny efapolo taona voalohany teo amin'i Mosesy ireo dingana telo rehetra amin'ny hafatry ny anjely telo.

Ny fanombohan'ny fijoroana vavolombelon'i Mosesy dia tamin'ny fahatahoran'Andriamanitra nataon'ny ray aman-dreniny, (dingana voalohany), narahin'ny fizahan-toetra hita maso. Ny dingana faharoa dia ahitana fizahan-toetra hita maso, tahaka ny nitranga tao amin'ny Daniela toko voalohany, raha natahotra an'Andriamanitra aloha Daniela ka nandà tsy hihinana ny sakafon'i Babylona, ary avy eo dia nozahan-toetra araka ny fisehoany ara-batana. Ary ho an'i Daniela, dia nisy ny fizahan-toetra fahatelo telo taona tatỳ aoriana nataon'i Nebokadnezzara mpanjaka, tandindon'ny mpanjakan'ny avaratra sy ny lalàn'ny Alahady, izay hafatry ny anjely fahatelo.

Ny ray aman-drenin'i Mosesy dia natahotra an'Andriamanitra, ka nametraka azy tao anatin'ny fiara tao anaty rano; ary notarihina hahita ny zava-nisy ny zanakavavin'i Farao, dia nitsara ka nanapa-kevitra hamonjy ilay zaza. Ny fiandohan'ny fiainan'i Mosesy dia fanoharana ny amin'ny fanekena nataon'Andriamanitra tamin'ny olombelona, ary avy eo, tamin'ny alalan'i Mosesy, Andriamanitra koa dia nanao fanekena tamin'ny firenena voafidy iray, nofidina avy tamin'ny olombelona. Ny faneken'i Noa tamin'ny olombelona dia misolo tena ny vahoaka betsaka, ary ny faneken'i Mosesy tamin'ny vahoaka voafidy no ilay iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Ny fanatitra izay tokony hataon'i Abrama ho fanamafisana ny fanekena dia nitondra ny mariky ny faneken'i Noa, tahaka an'i Mosesy koa, izay nanatanteraka ny faminanian'i Abrama taonjato maro tatỳ aoriana.

Ny fanatitra dia nahitana biby dimy samy hafa: ombivavy vavy telo taona, osivavy telo taona, ondrilahy telo taona, domohina ary zana-boromailala. Navelana manontolo ireo vorona, ary ny ombivavy vavy sy ny ondrilahy ary ny osivavy dia “nozaraina” ho roa. Io fanatitra io dia tandindon'ny fanandratana faneva amin'ny andro farany ho fitsapana hita maso ho an'ny olombelona. Ny famantarana hita maso ho an'ny zanakavavin'i Farao dia i Mosesy zaza tao anatin'ny fiara. Ny fiara dia asehon'ireo fanahy valo tao anatin'ny sambofiara. Ny isa “valo” dia efa naorina ho iray amin'ireo toetra ara-paminaniana momba ny fanevan'ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina. Rehefa dinihinao ireo fanatitra biby dimy ka zarainao ho roa ny telo amin'ireo, dia ahitana tapa-valo ny fanatitrao, araka izay asehon'i Noa an-tsary, ary avy eo nohamafisina tamin'ny fanatitr'i Abrama.

Ireo biby dimy ireo, rehefa nozaraina araka izay nandidian'Andriamanitra azy, dia maneho ny isa “valo”, ary amin'izany dia maneho ireo fanahy amin'ny faran'izao tontolo izao izay voasolon-kevitra tamin'ny alalan'ireo fanahy “valo” teo ambonin'ny sambo-fiara. Ny famantarana ny famorana, izay dingana faharoa ao amin'ny fanekena telo sosona natao tamin'i Abrama, dia tsy maintsy notanterahina tamin'ny andro “fahavalo” taorian'ny nahaterahana, ary io fombafomba io dia nosoloan'ny batisa, izay maneho mialoha ny fitsanganan'i Kristy tamin'ny maty, izay nitranga tamin'ny andro “fahavalo”. Ny isa “valo” dia toetra raikitra ao amin'ny faneken'i Noa sy Mosesy, ary ireo dia maneho mialoha ilay iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo izay hasandratra ho fanatitra faneva, ary izay ilay “fahavalo” izay avy amin'ny fito.

Ireo biby dimy ireo dia maneho ireo virijina hendry dimy, izay asehon'ilay “valo” tao anatin'ny sambo-fiara, ka handalo avy amin'ny tontolo taloha ho amin'ny tontolo vaovao—tsy hahita fahafatesana.

Ny fanatitr'i Abrama dia fanatitra madio, satria biby madio avokoa ny biby rehetra tao amin'ny fanatitra, ary miaraka izy ireo no maneho ireo biby fototra nampiasaina tamin'ny fanatitra dorana manontolo. Ny hafatry ny anjely voalohany dia ahitana ny didy hiankohoka amin'ny Mpahary, ary ireo biby fanatitra fototra tamin'ny fanompoam-pivavahana tao amin'ny fitoerana masina, izay hatsangana rehefa tanteraka ny faminanian'i Abrama tamin'ny andron'i Mosesy, dia aseho ho fanatitra fiankohofana, sady manondro mialoha koa ny antson'ny anjely voalohany hiankohoka amin'ny Mpahary.

Ny andininy fahavalo ambin'ny folo dia milaza mazava hoe: “Tamin'izany andro izany no nanaovan'i Jehovah fanekena tamin'i Abrama.” Izany no manamarika ny dingana voalohany amin'ireo dingana telo izay maneho tandindona ny amin'ireo anjely telo ao amin'ny Apokalypsy faha-efatra ambin'ny folo. Ny dingan'ny fanekena ao amin'ny Genesisy faha-dimy ambin'ny folo dia misolo tena ny hafatry ny anjely voalohany ao amin'ny Apokalypsy faha-efatra ambin'ny folo, izay arahin'ny anjely faharoa, izay naseho tandindona tamin'ny alalan'ny dingana faharoa amin'ny faneken'i Abrama hita ao amin'ny Genesisy faha-fito ambin'ny folo.

Tamin'ny dingana faharoa dia novana avy amin'i Abrama ho Abrahama ny anarany. Ny hoe Abrama dia midika hoe “misandratra ny ray,” ary ny hoe Abrahama dia midika hoe “rain'ny firenena maro.” Tamin'ny fiantsoana an'i Abrama dia nomena ny teny fikasana ho tonga firenena lehibe izy, nefa tsy nohamafisina izany teny fikasana izany raha tsy rehefa novana ny anarany. Tamin'izay vao tonga rain'ny vahoaka voafidy amin'ny fanekena izy. Ny dingana manaraka dia nampitondraina ny hafatry ny anjely fahatelo, satria i Abrahama dia notsapaina teo amin'ny fanatiny an'Isaka, izay nampitondra ny hazo fijaliana, izay nampitondra ny 22 Oktobra 1844, izay nampitondra ny lalàn'ny Alahady—izay hafatry ny anjely fahatelo. Io dingana fahatelon'ny fanekena io dia tanteraka tamin'ny faha-22 Oktobra 1844, ary aseho ao amin'ny Genesisy 22 izany.

Ao amin'ny dingana faharoa, izay hafatry ny anjely faharoa, izay anovana ny anaran'i Abrama, dia apetraka ny fombam-pamoràna ho “famantarana” ny vahoakan'ny fanekena sy ny fifandraisany amin'Andriamanitra. Ao amin'ny tantaran'ny hafatry ny anjely faharoa no asiana tombo-kase ny

vahoakan'Andriamanitra. Asandratra ho faneva izy ireo amin'ny hafatry ny anjely fahatelo, izay asehon'ny lalàna Alahady, kanefa asiana tombo-kase amin'ny vanim-potoana mialoha indrindra ny lalàna Alahady izy, izay ao amin'ny tantaran'ny Millerita dia fotoana talohan'ny nikatonan'ny varavarana tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Toy izany koa ny amin'ireo didy telo nivoaka avy tany Babylona izay nanomboka ny faminaniana 2300 taona, ka nifarana tamin'ny fahatongavan'ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844. Vita nandritra ny tantaran'ny didy faharoa ny tempoly, taorian'ny voalohany, nefa talohan'ny fahatelo. Nandritra ny didy voalohany no napetraka ny fanorenana, ary vita nandritra ny tantaran'ny didy faharoa ny fanorenana ny tempoly. Ny didy fahatelo tamin'ny 457 tal. J.K. no nanomboka ny 2300 taona, raha ilay didy tenany kosa no namerina ny fiandrianam-pirenena ho an'ny Jiosy. Eo amin'ny waymark fahatelo no anorenana fanjakana iray, araka ny asehon'ny famerenana ny fiandrianam-pirenena tamin'ny didy fahatelo sy ny fanandratana ny fiangonana mpandresy ho faneva amin'ny lalàn'ny Alahady.

Ny didy fahatelo dia tandindon'ny fahatongavan'ny anjely fahatelo ho amin'ny fampakaram-bady tamin'ny 22 Oktobra 1844. Ny ampakarina no manomana ny tenany, alohan'ny fampakaram-bady, fa tsy amin'ny fampakaram-bady. Ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo dia tanterahina mialoha indrindra ny lalàna Alahady, ao anatin'ny vanim-potoana izay aseho ara-paminaniana ho tandindon'ny fitsapana ny sarin'ny bibidia. Ampahafantarina antsika fa ny fitsapana ny sarin'ny bibidia no fitsapana tsy maintsy lalovantsika alohan'ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana.

“Nasehon'ny Tompo tamiko mazava tsara fa ny sarin'ilay bibidia dia hiorina alohan'ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana; satria izany no ho fitsapana lehibe ho an'ny vahoakan'Andriamanitra, izay hanapahana ny anjarany mandrakizay. Ny toerana ijoroanao dia fifangaroan-javatra feno tsy fitovian-kevitra fatratra ka vitsy ihany no ho voafitaka.

“Ao amin'ny Apokalypsy 13 dia aseho mazava io lohahevitra io; [Apokalypsy 13:11–17, notsongaina].”

“Ity no fitsapana tsy maintsy holalovan'ny vahoakan'Andriamanitra alohan'ny hanisiana tombo-kase azy. Izay rehetra nanaporofa ny tsy fivadihany tamin'Andriamanitra tamin'ny fitandremana ny lalàn'ny sy ny fandavana tsy hanaiky sabata sandoka, dia hilahatra eo ambanin'ny sainan'i Jehovah Tompo Andriamanitra, ary handray ny tombo-kasen'Andriamanitra velona. Fa izay mahafoy ny fahamarinana avy any an-danitra ka manaiky ny sabata alahady, dia handray ny mariky ny bibidia.” Manuscript Releases, volume 15, 15.

Nikatona tamin'ny 22 Oktobra 1844 ny varavarana, izay naneho mialoha ny varavarana hikatona amin'ny lalàn'ny Alahady. Nilaza ny Rahavavy White fa ny fitsapana momba ny sarin'ny bibidia no fitsapana tsy maintsy lalovantsika “alohan'ny” hifaranan'ny fotoam-pahasoavana, ary nilazany koa fa io fitsapana io no anapahana ny anjarantsika mandrakizay. Alohan'ny lalàn'ny Alahady, ny ampakarina dia manomana ny tenany, ary izany dia mitaky ny fananana ny fitafiam-panambadiana sahaza, fitafiana izay tsy maintsy hodiovina amin'ny afon'ny fanadiovana ataon'ilay Iraky ny

Fanekena. Apetraka ny tombo-kase alohan'ny fampakaram-bady, ary avy eo dia tanteraka amin'ny lalàn'ny Alahady ny fampakaram-bady.

Nanamarika i Sister White fa ny fanisiana tombo-kase dia fiorenana mafy ao amin'ny fahamarinana, na amin'ny saina izany na amin'ny fanahy. Nambarany koa fa rehefa voaisy tombo-kase ny vahoakan'Andriamanitra, dia amin'izay vao ho tonga ny fihovitrovitry ny fitsaran'Andriamanitra. Ny fihovitrovitra dia ireo fitsarana izay manomboka amin'ilay horohoron-tany ao amin'ny Apokalypsy toko fahiraika ambin'ny folo, izay lalàn'ny Alahady any Etazonia.

Ny tempolin'ny Millerita dia vita tamin'ny Antso Tamin'ny Misasakalina, ka mampahafantatra fa ny tombo-kase dia apetraka alohan'ny mariky ny lalana fahatelo amin'ny fitsarana. Ao amin'ny faneken'i Abrahama, ny dingana fahatelo amin'ny fitsarana dia Isaka teo an-tendrombohitra Moria, izay maneho mialoha tsy ny amin'i Kristy teo amin'ny hazo fijaliana ihany, fa ny fanatitra atolotry ny Levita ao amin'ny Malakia toko fahatelo koa.

Ary hipetraka tahaka ny mpandrendrika sy mpanadio volafotsy Izy; ary hodiovin'ny zanak'i Levy, sy hosenoiny tahaka ny volamena sy ny volafotsy izy, mba hanaterany fanatitra amin'ny fahamarinana ho an'i Jehovah. Ary amin'izany ny fanatitry ny Joda sy Jerosalema dia ho mahafaly an'i Jehovah, tahaka ny tamin'ny andro taloha sy tahaka ny tamin'ny taona fahiny.

Ary hanatona anareo Aho ho amin'ny fitsarana; ary ho vavolombelona faingana hanohitra ny mpanao ody, sy ny mpijangajanga, sy ny mpianiana lainga, ary ny mpampahory ny mpikarama amin'ny karamany, ny mpitondratena, sy ny kamboty, ary izay mampivily ny vahiny tsy hahazo ny zony, ka tsy matahotra Ahy, hoy Jehovah, Tompon'ny maro. Malakia 3:3–5.

Aorian'ny fizotry ny fanadiovana, ny fanatitra dia “amin'izay” vao ho tahaka ny tamin'ny andro fahiny, ary ny fanatitra dia voaomana mandritra ny asa farany amin'ny fitsarana, satria amin'izay indrindra no ampitahaina amin'ireo virijina adala ny Levita izay efa nodiovina sy voaomana ho fanatitra, ka i Kristy no ho “vavolombelona faingana hiampanga” azy ireo. Ilay “vavolombelona faingana” dia ilay “vavolombelona mahatoky ho an'ny fiangonana Laodikia,” izay manipy an'i Sebna toy ny baolina ho any an-tsaha lavitra, ary mandroaka an'ireo Laodikiana hiala amin'ny vavany amin'ny fandoavana mahery vaika. Ho faingana ny fisarahana ny vary sy ny tsimparifary, fa haingana ny fihetsiketsehana farany. Izany iraka faingana izany dia Izy izay tonga tampoka ao amin'ny tempoliny ao amin'ny Malakia toko fahatelo.

Ny fampiakarana ny fanatitra ao amin'i Malakia “tahaka ny tamin'ny andro fahiny,” dia ny fampiakarana ny fanevan'ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina; izany no fampiakarana ny fanatitra mofo roa ahetsiketsika tamin'ny Pentekosta; izany no fampiakarana ny menarana teo amin'ny hazo lava tany an-efitra; izany no fampiakarana an'i Kristy teo amin'ny hazo fijaliana ary izany no fampiakarana an'i Sadraka sy Mesaka ary Abednego tao amin'ny lafaoro mirehitra niaraka tamin'i Kristy, raha mbola talanjona sy gaga izao tontolo izao rehetra izao; izany no famoahana ny tabilao 1843, sy ny tanjona nokendrena ho an'ny tabilao 1850.

Tamin'ny dingana faharoa tamin'ny faneken'i Abrahama no nanorenana sy nampiharana ny fomban'ny famorana, ka tonga famantarana ny fanekena izany. Abrahama, tsy tahaka an'i Mosesy, dia namora an'Isaka avy hatrany, ka rehefa nanandratra azy ho fanatitra izy tamin'ny dingana fahatelo, dia hisolo tena ny famantarana Isaka. Io famantarana io dia hosoloina batisa any aoriana, ary izy roa ireo miaraka no manome vavolombelona roa momba ny famantaran'ny hazofijaliana.

“Inona no tombo-kasen'Andriamanitra velona, izay apetraka eo amin'ny handrin'ny olony? Izany dia marika izay azon'ny anjely vakina, fa tsy azon'ny mason'olombelona; fa tsy maintsy hitan'ilay anjely mpandrava io mariky ny fanavotana io. Ny saina manan-tsaina dia efa nahita ny famantaran'ny hazo fijalian'i Kalvary eo amin'ireo zanakalahy sy zanakavavy natsangan'ny Tompo ho Azy. Esorina ny fahotan'ny fandikana ny lalàn'Andriamanitra. Izy ireo dia mitafy ny fitafian'ny fampakaram-bady, ary mankatò sy mahatoky amin'ny didin'Andriamanitra rehetra.” Manuscript Release, number 21, 51.

Ao amin'ny dingana voalohan'ny fanekena ao amin'ny Genesisy toko faha-dimy ambin'ny folo, dia aseho ny faminaniana ara-potoana momba ny 400 taona amin'ny fanandevozana, ary i Paoly kosa manondro io fe-potoana io ihany ho 430 taona. Manomboka amin'ny fiantsoana ao amin'ny Eksodosy toko faha-roa ambin'ny folo ny fanisàn'i Paoly, satria ampidiriny ao koa ny fotoana nivahinian'i Abrama. Raha dinihina akaiky, ny efajato taona raha ampifandraisina amin'ny telopolo taona dia tandindona iray apetrak'i Paoly, ary ny efajato taona asehon'i Abrama dia tandindona iray hafa. Koa inona no asehon'ny fe-potoana efajato taona, ary inona no asehon'ny fe-potoana efajato sy telopolo taona, ary inona no asehon'ny telopolo taona?

Ny manam-pahaizana dia naneho tamin'ny fomba marina fa ireo efajato sy telopolo taona dia azo zaraina ho fe-potoana roa samy maharitra roanjato sy dimy ambin'ny folo taona: ny fe-potoana voalohany tsy nisy fanandevozana na fanompoana, ary ny faharoa dia fanandevozana.

Abrahama dia niditra tao Kanana tamin'ny faha-75 taonany, ary Isaka dia teraka fony Abrahama 100 taona (25 taona tatỳ aoriana). Jakoba dia teraka fony Isaka 60 taona, ary Jakoba dia niditra tany Egipta fony izy 130 taona. Izany dia mitontaly 215 taona tany Kanana sy 215 taona tany Egipta, ka mahatratra 430 taona ny fitambarany. Ho an'ny mpianatra ny faminaniana, izany dia manome fijoroana vavolombelona roa, avy amin'ny tandindon'ny fanekena roa, ho an'i Paoly, tahaka an'i Abrama izay novana anarana. Paoly dia manondro ny 430 ary Abrama ny 400. Ny fahatanterahana mifanindran-dàlana, andalana manaraka andalana, an'ireo faminaniana ara-potoana roa mifamatotra ireo dia mifandray amin'ny vanim-potoanan'ny fanekena voalohany izay nitarika ho amin'ny fanorenana ny vahoaka nofidin'Andriamanitra.

Rehefa tonga teo amin'ny tantara Kristy mba hanamafy ny fanekena amin'ny maro mandritra ny herinandro iray, io herinandro io dia naneho faminaniana roa mifamatotra momba ny fotoana. Ny faminaniana efajato sy telopolo taona an'i Paoly dia azo zaraina ho ampahany roa mitovy, tahaka ny amin'ny herinandron'i Kristy. Ny 215 taona tany Kanana, narahin'ny 215 taona tany Egipta, dia tandindon'ny fijoroana vavolombelon'i Kristy tamin'ny tenany nandritra ny 1260 andro, narahin'ny 1260 andro nisy ny fijoroana vavolombelon'i Kristy tamin'ny alalan'ny tenan'ny mpianany. Ny 2520 andro nanamafisan'i Kristy ny fanekena dia maneho koa ireo impito izay “adiavin'ny fanekeny.”

Hatramin'ny 723 tal. J.K. ka hatramin'ny 1798 dia 2520 taona, ary ireo taona ireo dia mizara ho vanim-potoana roa samy 1260 taona, maneho ny fanitsakitsahan'ny fanompoan-tsampy ny fitoerana masina sy ny maro mandritra ny 1260 taona, arahin'ny fanitsakitsahan'ny fahefana papaly ny fitoerana masina sy ny maro mandritra ny 1260 taona. Ny afovoan'ny herinandron'i Kristy dia ny hazo fijaliana, ary ny afovoan'ny herinandro (538) dia miteraka 1260 taona amin'ny fijoroana vavolombelon'ny fanompoan-tsampy, arahin'ny 1260 taona amin'ny fijoroana vavolombelon'ny fanompoan-tsampy avy amin'ilay mpianatry ny fanompoan-tsampy, dia ny fahefana papaly. Rehefa nohamafisina teo amin'ny hazo fijaliana ny fanjakan'ny fahasoavan'i Kristy, dia tandindon'ny taona 538 izany, tamin'izay nohamafisina ny fanjakan'ny antikristy. Teo amin'ny hazo fijaliana dia nolalovina i Isiraely ara-bakiteny ka i Isiraely ara-panahy no nanomboka. Tamin'ny 538 kosa dia nolalovina ny fanompoan-tsampy ara-bakiteny, ary ny fanompoan-tsampy ara-panahy no nanomboka.

Ny faminanian'i Abrama momba ny efajato taona dia efajato sy telopolo taona ihany koa. Faminaniana iray ihany izany, nefa aseho amin'ny alalan'ny tandindon'ny fanekena roa. Ireo faminanianana roa mifandray momba ny fotoana ireo dia nanondro ny fanandevozana sy ny fanafahana ny olon'Andriamanitra, izay hotanterahina eo am-piandohan'ny tantaran'ny fanekena tamin'ny Isiraely fahiny. Eo amin'ny fiafaran'ny tantaran'ny fanekena tamin'ny Isiraely fahiny, dia misy faminanianana iray momba ny fotoana izay mifanaraka amin'ny iray hafa, araka ny fifandraisan'ny iray andro ho iray taona, ka izany no manondro faminanianana roa momba ny fotoana izay manasongadina ny fanafahana sy ny fanandevozana.

Eo amin'ny tantara afovoan'ny fiandohana sy ny fiafaran'ny Isiraely fahiny no ahitantsika an'i Daniela ao amin'ny fahababoan'i Babylona. Avy amin'izany tantaran'ny fanekena izany, izay manondro fanandevozana sy fampanantenana fanafahana, no anehoana ilay faminanianana izay mampifamatotra ny tantaran'ny faneken'ny Isiraely fahiny amin'ny tantaran'ny faneken'ny Isiraely maoderina. Ao amin'ny bokin'i Daniela dia misy faminanianana roa momba ny fotoana voafaritra. Ny “fianianana” momba ny “impito” nataon'i Mosesy ao amin'ny Levitikosy faha-enina amby roapolo dia aseho ao amin'ny Daniela 9/11, ary toy izany koa ny fanontaniana ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo ao amin'ny Daniela toko fahavalo, izay mitarika ho amin'ny valiny ao amin'ny andininy faha-efatra ambin'ny folo, izay manondro ilay faminanianana momba ny 2300 taona. Ilay “fianianana”, izay raha voahitsakitsaka dia lasa “ozon'i Mosesy” ao amin'ny Daniela sivy iraika ambin'ny folo, rehefa tanterahina tamin'ny 677 talohan'i Kristy tamin'ny fanjakana atsimo dia nifarana tamin'ny 22 Oktobra 1844, tahaka ny nifaranan'ny 2300 taona koa. Ireo fanaparitahana 2520 roa ireo dia hita ao amin'ny fanontaniana ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo, ary ny valin'ny andininy faha-efatra ambin'ny folo dia ny 2300.

Toy ny tamin'i Mosesy, izay alpha amin'ny tantaran'ny fanekena tamin'ny Isiraely fahiny, ary toy ny tamin'i Kristy, izay omega amin'ny tantaran'ny fanekena tamin'ny Isiraely fahiny, dia nahitana faminanianana ara-potoana roa mifamatotra koa ny tantaran'ny fiandohana alpha amin'ny Isiraely maoderina. Ny iray dia naneho fatorana sy fanandevozana, ary ny iray kosa fanafahana. Ny fizarana ny 430 taona ho vanim-potoana roa mitovy ao amin'ny tantara alpha-n'ny Isiraely fahiny, izay naneho mialoha ny fizarana ara-paminanianana naverina indray tao amin'ilay herinandro izay

nanamafisan'i Kristy ny fanekena, sy ilay vanim-potoana mifamatotra amin'ny fitsarana noho ny fandikana ny fanekena izay nozaraina ho vanim-potoana roa mitovy, dia mametraka vavolombelona roa: fa ny tantara alpha-n'ny Isiraely maoderina dia hanana vatofantsika ara-paminaniana mitovy amin'izany. Ny 2520 taona sy ny 2300 taona izay mifarana miaraka dia manome ny vavolombelona fahatelo momba ny faminaniana ara-potoana roa mifamatotra, izay manana faminaniana iray voazarazara mitovy eo afovoany.

Ny vavolombelona telo dia hitarika ny fanahy iray hanantena fa rehefa miditra amin'ny fanekena miaraka amin'ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo ny Tompo ao amin'ny tantaran'ny omega-n'i Isiraely maoderina, dia hisy faminaniana roa mifandraika momba ny fotoana ara-paminaniana, ary vanim-potoana iray mifamatotra amin'izany izay mizara ho ampahany roa mitovy; nefa tsy afaka ho toy izany izany, satria rehefa niditra tamin'ny fanekena tamin'i Isiraely maoderina ny Tompo, dia nanandratra ny tany ho any an-danitra Izy ka nanambara fa tsy hisy fotoana intsony.

Ny faneken'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efa-polo sy efatra dia asehon'ny mofo ahetsiketsika roa avy amin'ny fanatitra voaloham-bokatra varimbazaha. Ny rafitra ara-paminaniana misy vavolombelona telo, arahin'ny vavolombelona roa sosona izay tsy manana ny fanavahana amin'ny fotoana ara-paminaniana, dia hita ao amin'ny fanatitr'i Abrama: ombivavy vavy iray (izay nozaraina mitovy), osivavy iray (izay nozaraina mitovy), ary ondrilahy iray (izay nozaraina mitovy), arahin'ny domohina iray sy zana-boromailala iray.

Ny fanatitra telo voalohany dia samy nisy telo taona mifamatotra amin'ny tandindona nentiny, ka manambara fa maneho fanatitra telo izay nanana fotoana ara-paminaniana izy ireo. Tsy vitan'ny hoe samy nanana fotoana ara-paminaniana avokoa ireo fanatitra telo ireo, fa ny tsirairay tamin'izy ireo koa dia nanana fotoana ara-paminaniana izay nizara mitovy ho vanim-potoana roa. Ny voromailala sy ny zana-boromailala dia tsy misy taona voafaritra aminy; ny hany takiana dia ny hoe mbola tanora izy, satria izy ireo no maneho ny taranaka farany amin'ny vahoakan'ny fanekena, izay asehon'ny vorona roa, na andiany roa.

Ny andiany roa dia maneho ny vahoaka betsaka sy ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, kanefa ireo vorona roa kosa dia mitana heviny faharoa. Ny voromailala dia iray amin'ireo fanatitra ho an'ny fitoerana masina, ary rehefa dinihinao ny famaritana ny voromailala amin'ny maha-fanatitra azy, matetika kokoa noho ny tsy izy dia manondro karazana domohina izany; fa ny voromailala ao amin'ny fanatitr'i Abrama kosa dia manondro vorona mbola tanora loatra ka tsy mbola manam-bolo, na ny ratsy kokoa aza, vorona izay noesorina ny volony. Eo amin'io ambaratonga ara-paminaniana io, ireo vorona roa ireo dia ny vary sy ny tsimparifary.

Amin'ny andro farany dia hasandratra ho eny amin'ny lanitra tahaka ny vorona ny faneva, ary izany dia hataony amin'io fotoana indrindra io izay hanandratan'ny vorona maloto roa ny faharatsiana sy hametrahany azy eo ambonin'ny seza fiandrianany any Sinara.

Dia nandeha nivoaka ilay anjely izay niresaka tamiko ka nanao tamiko hoe: Atopazy ankehitriny ny masonao, ka jereo izay zavatra mivoaka eo. Dia hoy izaho: Inona izany? Ary hoy izy: Ity no efa mivoaka eo. Hoy koa izy: Ity no endrik'izy ireo manerana ny tany rehetra.

Ary, indro, nisy talenta firaka nasandratra; ary ity no vehivavy mipetraka eo afovoan'ny efa.

Dia nanao hoe: Izao no faharatsiana. Dia natsipiny tao afovoan'ny efa izany; ary natsipiny teo ambonin'ny vavany ny takela-by firaka.

Dia nanandratra ny masoko aho ka nijery, ary indro, nisy vehivavy roa nivoaka, ary ny rivotra no teo amin'ny elany; fa nanana elatra tahaka ny elatry ny vano izy; ary nentin'ireo niakatra teo anelanelan'ny tany sy ny lanitra ny efaha. Dia hoy izaho tamin'ilay anjely izay niresaka tamiko: Hankaiza no itondran'ireto ny efaha? Ary hoy izy tamiko: Hanorina trano ho azy any amin'ny tanin'i Sinara; ary haorina mafy izany ka hapetraka eo amin'ny fanorenany avy izany. Zakaria 5:5–11.

Ny papa, izay aseho ho “faharatsiana”, na izay antsoin'i Paoly hoe “ilay ratsy fanahy”, dia nahazo ny ratra mahafaty azy tamin'ny taona 1798, rehefa napetraka teo ambonin'ny harona ipetrahany ny talenta firaka. Taorian'izany, ny spiritisma sy ny Protestanta nihemotra no hampiakatra azy ka hanorina trano ho azy any Sinara, amin'io fotoana io indrindra izay hamitan'Andriamanitra ny fanorenana ilay trano izay hatsangany ho faneva. Ao amin'i Zakaria, ilay faneva sandoka dia ilay vehivavin'ny faharatsiana, ary ny faneva kosa dia aseho ho voromailala. Amin'izany ny izao tontolo izao dia hisafidy eo amin'i Roma, izay tranom-borona itoeran'ny vorona maloto sy ankahalaina rehetra, sy ny voromailala, tandindon'ny faneken'Andriamanitra amin'ny olombelona.

Ary niantso tamin'ny feo mahery izy ka nanao hoe: Rava i Babylona lehibe, rava izy, ka tonga fonenan'ny demonia sy fitoeran'ny fanahy maloto rehetra ary tranom-borona ho an'ny vorona maloto sy mahatsiravina rehetra. Apokalypsy 18:2.

Kristy dia nilaza, mifandraika amin'ny fahafatesany sy ny fitsanganany amin'ny maty hoe: “ravay ity tempoly ity, ary hatsangako indray amin'ny hateloana.” Ireo telo andro ireo dia maneho fe-potoana ara-paminaniana izay ananganana tempoly, tahaka ny nitranga tamin'i Mosesy, tamin'i Kristy, ary tamin'ny Millerites. Ny fitakiana telo taona momba ny fanatitr'i Abrama, dia vantotr'ombivavy sy osivavy ary ondrilahy, no maneho fa ao anatin'ny tantara telo amin'ny fanekena izay dinihintsika ankehitriny dia haorina ny tempoly. Ny tempolin'ny fanekena farany an'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina dia ilay faneva izay hasandratra ho satroboninahitra ho any an-danitra. Noho izany antony izany, ny vantotr'ombivavy sy ny osivavy ary ny ondrilahy dia bibin'ny tany, ka izany no mampiavaka azy amin'ireo vorona izay manidina eny amin'ny lanitra. Ny tempolin'ny fanekena izay aorina amin'ny andro farany dia amin'izay fotoana hanandratana an'i Jerosalema ho ambonin'ny havoana sy ny tendrombohitra rehetra.

Na dia mbola tsy voafaritro aza hatramin'izao ny singa rehetra amin'ny dingana voalohany amin'ireo dingana telo fanekena nataon'i Abrama, dia hatreto, ny singa rehetra izay efa nodinihintsika dia samy manana tandrify azy eo amin'ny fiandohana sy ny fiasaran'ny Isiraely ara-bakiteny fahiny, ary eo amin'ny fiandohan'ny Isiraely maoderina. Efa nasehontsika tao amin'ny dingana voalohany amin'ny fanekena nataon'i Abrama ireo dingana telo an'ireo anjely ao amin'ny Apokalypsy faha-efatra ambin'ny folo. Ny fraktaly an'ireo anjely telo izay ao amin'ny dingana voalohany amin'ny fanekena nataon'i Abrama dia mbola ho tohanana mazava kokoa aza rehefa hodinihintsika ny dingana faharoa sy fahatelo amin'ny fanekena nataon'i Abrama.

Ny fanatitra “valo” nataon’i Abrama dia tsy fanatitra izay ho tonga anisan’ny fombafomba ao amin’ny fitoeran-masin’i Mosesy ihany, fa manondro sy manamafy koa ny anjara asan’ny fotoana ara-paminaniana ao amin’ny tantaran’ny vahoakan’ny faneken’Andriamanitra. Manamafy ny fiandohana sy ny fiafaran’ny Isiraely amin’ny maha-vahoaka voafidin’Andriamanitra azy ireo izy, na ara-bakiteny izany na ara-panahy.

Ny 430 taona an’i Paoly dia vanim-potoana ara-paminaniana izay tsy azo sarahina ara-lojika amin’ny 400 taona an’i Abrama. Rehefa apetaka mifampitohitohy izy ireo, dia miteraka fe-potoana telopolo taona, arahin’ny efajato taona. Eto no hanohizantsika amin’ny lahatsoratra manaraka.

“Ny faminaniana voarakitra ao amin’ny Testamenta Taloha dia tenin’ny Tompo ho an’ny andro farany, ary ho tanteraka tokoa tahaka ny nahitantsika ny fandravana an’i San Francisco.”
Taratasy 154, 26 Mey 1906.